

Mateusz Radajewski
Katedra Prawa Konstytucyjnego
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytet Wrocławski

KAZUS – POSTĘPOWANIE USTAWODAWCZE

W dniu 14 stycznia 2014 r. grupa 114 posłów – w obliczu agresywnych działań jednego z sąsiadów Polski – wniosła do Marszałka Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o stanie wojennym. Zgodnie z tym projektem w przypadku wprowadzenia stanu wojennego obywatele mieli zostać obciążeni wyższą stawką podatku VAT, a ponadto Rzeczpospolita Polska mogłaby m.in. zaciągać dług publiczny na łatwiejszych zasadach, niż to wynika z normalnych zasad zawartych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się w dniu 23 stycznia 2014 r. na posiedzeniu sejmowej Komisji Obrony Narodowej. Jej członkowie nie wnieśli do projektu żadnych uwag. Podobnie bez żadnych problemów przebiegło dalsze postępowanie w Sejmie. W końcu organ ten uchwalił nowelizację w dniu 31 stycznia.

Okazało się, że szereg uwag do ustawy mają senatorzy. Po burzliwej debacie uchwalili oni w dniu 2 marca 2014 r. szereg poprawek, które przewidywały m.in., że w czasie stanu wojennego powołany zostanie specjalny organ państwowy – Naczelną Radą Wojskową, w skład której obligatoryjnie wchodzić będzie Marszałek Senatu.

Sejm, który głosował nad stanowiskiem Senatu w dniu 6 marca 2014 r., nie odrzucił go, a tym samym – tego samego dnia – Prezydentowi RP została przedstawiona do podpisu ustawa w brzmieniu zmodyfikowanym przez Senat. Prezydent długo zastanawiał się, co począć z otrzymaną ustawą, aż w końcu – za namową prawników zatrudnionych w swojej kancelarii – w dniu 24 marca 2014 r. złożył do Trybunału Konstytucyjnego wniosek o stwierdzenie niezgodności tej ustawy z Konstytucją RP.

Trybunał Konstytucyjny na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2014 r. uznał wniosek głowy państwa za niezasadny i stwierdził, że uchwalona ustawa jest zgodna z Konstytucją RP. Wobec takiego obrotu spraw Prezydent RP 15 kwietnia 2014 r. podpisał ustawę.

Polecenia (5 punktów):

1. Oceń przedstawiony stan faktyczny.
2. Czy zgadzasz się ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego?

Uwaga

Przypominam, że prawidłowe rozwiązanie przypadku polega nie tylko na wskazaniu i poprawnym omówieniu wszystkich występujących w nim problemów. Dla uzyskania kompletu punktów niezbędne jest również przywołanie podstawy prawnej (odpowiedniego przepisu Konstytucji RP lub innego aktu normatywnego), który potwierdza Państwa tezę (to znaczy należy wskazać przepis, który w opisywanej sytuacji został naruszony lub zachowany). Poprawne omówienie problemu bez wskazania konkretnej podstawy prawnej skutkuje otrzymaniem połowy możliwej do uzyskania punktacji.